

בשער

ידיעות קיבוץ הזרע - כ"ט בשבט ה'תשפ"א - 11.02.2021

יום המשפחה שמח!

צילום: איילה טל

תוכן העניינים

נר נשמה | פברואר

01.02.2016	אברהם (ברצו) לוי
02.02.2001	מיכל מילוא
04.02.2004	אסתר בן יעקב
05.02.2016	דבורה דור
06.02.1990	מוני (משה) אלון
06.02.2005	דן ברנר
06.02.2008	אוגוסט וקסלר
07.02.1970	מריו הוכמן
09.02.1993	דניאל גיא
11.02.1980	בנימין פרוינדליך
12.02.2005	עומר מנחם
12.02.2005	אדי מנחם
12.02.2005	דוד מנחם
17.02.2002	מריאנה פניג
18.02.1991	צבי שחורי
20.02.1956	חנה ירון
21.02.2020	פולה מרוז
23.02.2003	ישי חגי
24.02.2008	קיטה דוברין
25.02.2004	אפריים לוי

יהי זכרם ברוך

משתתפים בצערם של ג'קי אוליאל, הבנות יוספה, נטלי וניקול, וכל בני המשפחה עם מותו של האב והסב ז"ל.

3 | נפרדים מיעל (דולי) בקיש ז"ל

משפחה וחברים

8 | בוא'נה, הוא כרטיס - לזכרו של חברנו דודי מנחם

ארן ריילינגר

9 | אזכרה לזכרו של יהודה אורן ז"ל

10 | עדכונים מהנעשה בקיבוץ

עדכוני תרבות / איריס רפאלי

עדכונים מהנוי

עדכונים מהוידאו

12 | ענייני השעה

"החופש שלי נגמר איפה שהחופש שלך מתחיל"

ביאטריס שתיל

ועדת צעירים - סיכום שנת 2020

הצעת ועדת בריאות לגבי ביטוח בריאות

16 | שביליסטים - קטע מס' 46 / ניר רענן

17 | תרבות ופנאי

פינת התובנה / בועז בש מרץ'

פינת הבדיחה / ספי מנור

טיפת מיתולוגיה / אהוד דור

יצירה מקומית / איתי מיכאלי

20 | לקראת שבת

פרשות השבועיים / דובי זמר

22 | לי זה אכפת / פלורה גנץ

22 | לוח מודעות

23 | שו"ת - נחשון שחם / דני נהב

הגהה

עמוס אורן

תמונת שער

איילה טל

תמונה אחורית

משפחות, באדיבות הארכיון

הפצה

שי מוריס, רינה רשקוב

השתתפו בגיליון זה

איילה טל, דרור בקיש, עדי בקיש, אופיר בר, בריאן אבנס, לילי מנחם, ארן ריילינגר, איריס רפאלי, וישווה (שי) איינהורן, ביאטריס שתיל, יונת אבריאל, הדר ירון, זהבה כהן, ניר רענן, בועז בש-מרץ', ספי מנור, אהוד דור, איתי מיכאלי, דובי זמר, פלורה גנץ, נחשון שחם, דני נהב, נחמה נהב והילה תורן

מערכת בשער

עריכה ועיצוב

הילה תורן

טלפון

052-3990166

דוא"ל

bashaar.hazorea@gmail.com

הסבה טבעית ומהירה. הסידור היה כזה- עופר מביא תקליט (אלויס, קליף, אדמו או החיפושיות), מחכים שאבא יצא מהבית, שמים על הפטיפון ומקשיבים. אני הייתי התצפיתן בחלון, מדוווח על מצב חרום כשאבא מגיע. היינו מפסיקים באחת, מסתירים את התקליטים בארון וממשיכים בשיגרה. המשכנו בריקודים- היינו מסתגרים בחדר הקטן, שם לימדת אותי לרקוד ואלס וטנגו, פסדובלה וצ'ה-צ'ה-צ'ה. קשה אולי לדמיין ולהיזכר אבל בצעירותך היית אישה מושכת. רגליים קלות ויפות, גוף רזה ושופע במקומות הנכונים, שיער שחור ארוך וגולש ונשיות כובשת. שעות הריקוד שלנו היו עבורי מין רגעי חסד שכאלה, שבשנים מאוחרות יותר בחיי גרמו לי לתחושת החמצה על כך שאותה אהבה לריקוד לא הביאה אותי למימוש כישורי בתחום. את לקחת את זה עוד צעד הלאה כשהלכת, בגיל 60, ללמוד מחול אצל הכהונת ירדנה כהן. כשאבא נפטר חרב עלייך עולמך, לא דמיינת שבעולם שלך זה יכול לקרות. דברים שכאלה לא היו בתכנון ולקח לך

זמן רב להתרומם. היית צריכה ללמוד לעשות את הכל לבד כי אבא בישל, אבא עבד בגינה, החליף נורות, קדח ארונות, בעצם עשה הכל, חוץ מלנקות את הבית, תחום בו היית את האחת והיחידה. אבל מתוך ההריסות קמת חזרה בצעדים קטנים ומדודים, לאט לאט התחלת למצוא גם אושר בעולם הזה. הנכדים

גדלו וחדשים נולדו ואת מירב אהבתך ומרצך השקעת בהם. רוח חדשה החלה מנשבת, למרות חלקת הקבר שהפכה להיות לך אתר לעליה לרגל. קראנו לו "קבר יוסף" ושמחנו שברבות השנים כשהתעייפת הנחת למקום, אבל כמובן שלא לזיכרון. על שותף חדש לחיים החלטת לזוטר, למרות שדברנו על זה כל-כך הרבה פעמים. היו לך פה מחזרים לא מעטים, אלמנים מין הסתם. אבל בגיל 70 אמרת שבני 80 זקנים מדי ובולגרי "טהור" ועשיר שניסינו לשדך לך, צעיר הרבה יותר, גם הוא לא עבר את מבחני הסף. "לא יהיה כמו אבא" אמרת.

הבית היה תמיד מלא בילדים מאומצים, בוגרי אולפן ומתנדבים, שנאספו על-ידייך במפגשים אקראיים בקיבוץ, או כאלה שאנחנו הבאנו אלייך. כולם מצאו חום ואהבה בביתנו- נעמי ומתניה בצעירותנו ואחרי זה- בריאן ודודיק וסימון והידי ועוד רבים רבים, שכולם היו בנייך ובנותייך ממש. ברבות השנים ובשיחות ארוכות ורבות שניהלנו סיפרת לי על ילדותך ועל געגועייך למולדת האהובה, <<<

אמא יקרה שלנו "כולם שכחו אותי, אבל אמא-באתי." עידן (עומר) עסוק בעבודה עם הילדים אלון (עופר) משפץ רהיטים אבל מה עושה בני (דרורי)? "אבל אמא, זה אני-דרורי, באתי, אני פה."

כשנשאלתי בבית החולים מי אני בשביל אמא, ששכבה כבר מעורפלת, עניתי שהבן שלה וגם קצת הבת שלעולם לא הייתה לה. נדמה לי שזה בעצם תמצית הקשר רב השנים שלנו.

אמא נולדה בסופיה לפני 90 שנה, בבולגריה מכורתה, מולדתה האהובה. את אבא הכירה כבר שם, במפגשים ובפעילויות של תנועת הנוער בה היו שניהם חברים. האהבה פרח וצמחה לה, עד היום שבו אבא עזב ועלה ארצה במסגרת ההכשרה, הגרעין הבולגרי שהגיע להזורע. אמא עלתה שלוש שנים אחריו, בילתה שלושה חודשים

במחנה המעצר בקפריסין, לאחר שאונית המעפילים נתפסה על ידי הבריטים. רבים ודאי לא יודעים אבל כששחררת משם והגעת לארץ הגעת לקיבוץ משמר העמק השכן. אבא כבר היה בפלמ"ח והיה מגיע יחד עם תורן כמלווה לביקורים. רכובים על סוסים, כובעי גרב, סיגריה בזווית הפה וסטן בהצלב. תמונה שניסיתי לדמיין בעיני רוחי כל-כך הרבה פעמים. חושב

על שדרת הדקלים ועלייך מנפנפת לו לשלום, ליבך מפרפר מהתרגשות ומאהבה בשעה שדמויותיהם הרכובות נעלמות במערב והשמש שוקעת לה ברקע. לאחר כמה חודשים עברת להזורע. שם נישאתם והקמתם את משפחתנו. היינו בית מאושר עם אבא קשוח ומחמיר ואת שהיית הלב החם, הרחום.

זאת שמסתתרים וחוסים תחתיה עם כל מעשה קונדס או שטות. היית אישה טובה, אוהבת אנשים וחומלת, שופעת ידידות וחיוכים. חושב שהרבה מזה דאגת להעביר לנו, הבנים, ואחרינו גם לנכדים. מוזיקה היתה חלק חשוב כל-כך מחייך ועל כן גם מחיינו. בקומזיצים וגם בערבים ובחגים בקיבוץ היית מפליאה לנגן על אקורדיון, עליו לימדת את עצמך לנגן בזכות שמיעתך המוזיקלית המפותחת. בבית היינו שומעים את כל סוגי המוזיקה. היית שותפה לצוות המפואר של פותרי חידוני המוזיקה הקלאסית מדי שבת, יחד עם מיכל אמיר ואדי מרוז, נבחרת שהיה אז כבוד להיות חלק ממנה. כשמוזיקת הפופ התחילה לצמוח בארץ ולהתפרסם עשית

ההמבורגרים ואז לחבק אותך ככה טוב טוב, כמו שרצית וחלמת ב-34 השנים האחרונות, מאז שהוא הלך. אוהבת אותך מאוד. באמת שהיית הסבתא הכי טובה בעולם!
עדי, נכדתך, 21.1.2021

דולי היקרה והטובה,

הכרתי אותך כל כך הרבה זמן. אפילו יותר ממה שהכיר אותך הבן האמצעי דרוו. בדיוק 11 ימים יותר. האם היה זה המרחק הזעיר בזמן שחלף בין לידותינו, שהפך אותנו לכל כך קרובים, או ישיבת האמהות המיניקות ביחד, כפי שדרורי מתפייט לו שוב ושוב.

קשה לדעת, אבל העובדות מדברות. את ובקיש הייתם שם מההתחלה לגמרי. מבית התינוקות דרך בתי הילדים, ובעיקר באינספור אחה"צים שבהם היינו הולכים לבתי ההורים, ושנינו היינו מבליים כל אחד בבית חברו.

כילדים קטנים, היינו מסדרים כריות על הספה בסלון או בחדר השינה שלכם, ומדמיינים לנו, לא פחות, שאנחנו "טייסים רוסיים". היום קצת קשה להבין מאיפה זה, שהרי לא אתם הבולגרים, וודאי לא הוריי היקיים, באתם מרקע רוסי כלשהו. אבל אולי הרמז טמון בתקליטי "מקהלת הצבא האדום" (לא אלביס, פיל קונלי ואלטון ג'ון של שנים מאוחר יותר) שכיבבו אצלכם בבית, ואנחנו היינו שומעים אותם שוב ושוב. וזה לא שלא היינו פטריוטים ישראלים מוחלטים, אבל הימים עדיין קדמו למלחמת ששת הימים, וחיל האוויר הישראלי, טרם הוכיח את עצמו בענק. ולמרות שאני זוכר את עצמי כל כך מאושר וגאה שנוולדתי ישראלי "כי השירים הישראליים הם פשוט הכי יפים בעולם" ואיזה מזל זה. וכן, כנראה שכבר אז טפטפו לנו שמלא מאותם שירים ישראלים הגיעו עם ניחוח של מנגינות מקוריות רוסיות. אז אולי זו היתה הסיבה לאותה הערצה של טייסים רוסים והרצון להידמות להם.

עברו שנים ואת בקיש פגשנו בכל מיני אירועים מיוחדים. למשל, כשתמר הגנת הזמינה אותו לגן לאירוע נדיפה

מכורתך- בולגריה. שם הגבינה הבולגרית היא אמיתית, שם האפרסקים הם באמת מתוקים ועסיסיים, ונחלים, וההרים מושלגים וטעמים שהעצימו מרוב מרחק וגעגוע וזיכרונות שקבלו משקל אחר ומילאו אותך בתחושות וחלומות. דיברנו על ההחמצות ועל אהבות אסורות והכי על טיול השורשים שלא עשינו, כי גופך בגד בך והרגליים הקלילות שהפליאו לרקוד פעם כבר לא ממש סחבו.

אבל בולגריה נשארת בולגריה והעקשנות שהייתה חבויה בך כל השנים התחילה להיות חלק ממאבקיך. פתאום גילינו את הכוח והחוזק שלך כשפעמיים, בניגוד לכל הסיכויים, יצאת ממצבי קיצון והצלחת להעמיד את עצמך, תרתי משמע, על הרגליים.

הסוף תמיד עצוב אבל יש בו מן ההקלה שלא סבלת כמעט וסיימת את חייך מוקפת באהוביך- בנים, נכדות, נכדים ובני ובנות זוגם. מחובקת ועטופה באהבה גדולה. אותה אהבה שהענקת לרבים כל- כך חזרה אלייך באור גדול וחם. וכמו שאמרתי לך ממש בסוף- "כל השנים הרי חיכית לפגוש את אבא. הוא יושב שם על סלע גדול, כובע גרב? - אולי, סיגריה בזוית הפה? - בטוח והסטן? - כנראה כבר לא. מחכה עם הסוס כדי לקחת אותך אל עבר השקיעה האדומה שמאחורי ההרים.

אז כולנו כאן עכשיו איתך- אלון ועידן ובני כמובן ושלא תגידי בבקשה שרק בני לא בא. אוהבים אותך תמיד, נמשיך במועדון לחבר...

דרוו, 21.1.2021

סבתא חמודה.

אתמול בדיוק אמרתי לעומר שהיית חושב שאם בן אדם מגיע לסוף חייו בגיל 90 (עם עור חלק ויפה. את זה לא אמרתי אבל חשוב מאוד לציין הרי), זו ידיעה שאמורה להקל על הסובבים אותו אבל וואלה לא, זה עדיין חרא להיפרד.

אם יש דבר אחד בעולם שסבתא אהבה זה את הנכדים שלה. כל שיחת טלפון היתה מובילה לפחות יומיים של אושר, ואם נתקלתם בה בכלבו כשהיא אקסטרה נעימה ומחוייכת דעו שזה בגלל שזכתה לביקור מאחד או אחת מאיתנו.

עד כדי כך היינו משמעותיים בשבילה. אבל בעצם ידעתן את זה, כי כשעצרה אתכן בשבילים לא היתה לכן ברירה אלא לשמוע (שוב) שרם בצבא, ושי מנגן נורא יפה בסקסופון, ועדי לא עושה לה נינים ומיטלי מתקשרת כל יום...

סבתוש, להאמין שמששהו קורה איתנו אחרי שנמות זה די מנוגד לכל מה שאני מאמינה בו, אבל אם במקרה, איכשהו, תתגלגלי לאן שהוא, אני ממש מקווה שיהיה שם סניף של מקדונלדס שינגן אלטון ג'ון ופיל קולינס, ואת סבא מחכה לך חמוד מאחורי הדלפק, מוכן להזמין לך את כלללל

"פומבי" לאחר הפרשה המביכה שבה דרורי, איילי ואני פשוט הוצאנו ולקחנו כמה זוגות יונים מהשובך הענק של אברהם אלומה (לוי) שעמד על יד חדר האוכל הישן. אנחנו חשבנו שאנחנו לוקחים בהסכמה כביכול, אבל למעשה היתה שם גניבה. יז'י בקיש הוזמן מעבודתו בתר"ה בדחיפות לגן. אני עדיין זוכר את בגדי העבודה הכחולים כהים, המכנסיים הקצרים, שעיתון "על המשמר" המגולגל בקפידה תקוע בכיסם האחורי, ואותנו עומדים בשלישיה, מולו ומול תמר הגננת. דולי היקרה, אותך אפילו לא הזמינו על מנת "לאזן" את הקשיחות האבהית הנוזפת. ואולי תמר הגננת כן הזמינה אותך אבל סמכת על בקיש שינהל את הדברים בצורה נכונה. ובאמת, לאחר מספר שאלות שלו, באה השאלה החשובה מכולן, שהופנתה לדרורי. "אז אתה רוצה לגדל יונים". אני לא ממש זוכר את התשובה, ואם בכלל הגיעה כזו, כי היינו קצת בהלם מכל המעמד. אבל מה שבטוח. תוך זמן

קצר, הקים אבא בקיש יחד עם סבא סירומחוב המדהים, אבא שלך דולי, את השובך המקסים הראשון שאיכלס יונים רבות ועמד מאחורי בתי הילדים של החברה הצעירה ולפני הוואדי. סבא סירומחוב היה האחראי האמיתי לגידול היונים וצבר התמחות לא קטנה בנושא. חיש מהר הופיעו עוד שובכים רבים באיזורים שונים בקיבוץ, כי כל הילדים רצו לגדל ולחזות בפלא של היונים

הדוגרות, הביצים והבקעת הגוזלים.

לאחר ההלוויה התפנית מתישהו לקרוא את כל התגובות של כל-כך הרבה אנשים שתיארו איזה קשר מיוחד היה להם איתך. תמיד ידעתי והכרתי את החום האדיר שנשפך ממך אלי ואלינו. אבל גם אני, מסתבר, לא ידעתי עד כמה נגעת בלבבות כל כך רבים, בקיבוץ וגם מחוצה לו.

ופתאום כשקראתי, פשוט קפצה לי תמונתם של הסבים סירומחוב, ההורים הפשוט מדהימים שלך, שתמיד הלכו עם חיוך על הפנים ושיר בלב, וסוכריות עבור הילדים בכיסים של הסבא, בתקופה שכל זה לא היה מובן מאליו. וכל מחשבה עליהם פשוט עשתה ועדיין עושה לי חום בלב.

ועכשיו את מצטרפת אליהם ואל בקיש בקופסאות הזכרון של אנשים יקרים שתמיד קרובים לליבנו ושאיך פעם לא נשכח.

אחרי הצבא, כשדרורי ואני נסענו לטיול הגדול שלנו, ובילינו ממש 24/7 ביחד, כמו זוג נשוי, רק בלי אפשרויות

ההשלמה, שעומדות בפני זוג כזה אחרי ריב מעצבן, לא תמיד היה קל ופשוט. אבל אני יודע ששני זוגות ההורים היו עוקבים בדריכות, לפעמים בהפרשים של שבועות בין מכתב למכתב, אחר ההתנהלות וההתקדמות בצירים הרחוקים. כ"אח הבוגר" כמו שדרורי מכנה אותי היום, תמיד ישבה לי בראש המחשבה, שלא משנה מה יקרה, אני חייב לדולי ובקיש, שאנחנו נחזור בשלום הביתה. התחייבתי לפנייהם, ולקחתי את זה נורא ברצינות. אני כמו בן סמכתי על דרורי שהשאיר לי את התכנונים האסטרטגים ואת רוב ההחלטות על מסלולים ומה כן ומה לא, שברגעי האמת, הוא שיציל אותנו בזכות קור הרוח האדיר שלו במצבים קשים. כך בדיוק היה כאשר הרכב שלנו התנגש חצי שעה לאחר ירידת החשיכה המוחלטת ("אסור" לנהוג בחושך בכבישי מכסיקו הנידחים, בדיוק בגלל זה) ב"גמל". גילוי נאות, אני נהגתי. יחף. הסתבר שלא היה זה גמל, אלא סוס עם רוכב שיכור, שהולך על ידי ילד, שראה

את המכונית המתקרבת והספיק לברוח. דולורס שעד התאונה ישב על הסוס, היה שרוע עכשיו על הכביש, כשרק רגליו נראות מבצבצות מעבר לאיפה ששניות לפני כן היתה שמשת הרכב שהתנפצה. מייד לאחר שפינינו את הזכוכיות והצלחנו לפתוח את דלתות הפולקסווגן הקטן שהתעקמו מהמכה, דרורי יצא החוצה. מודה שלא העזתי לגשת, ולכן

אני לקחתי על עצמי את ניהול התנועה על מנת שלא ניפגע עוד פעם. תוך חמש דקות הגיעו למקום כשמונים אינדיאנים מקומיים עם מצ'טות ארוכות והקיפו אותנו במעגלים הדוקים. אבל כשראו שלא ברחנו, כפי שחברנו דני, היהודי המכסיקני, בעל הרכב, הפציר בנו שוב ושוב "פה זה לא ישראל, חייבים לעוף מכאן מייד", אפשרו לדרורי שבאמת שמר על קור רוח מדהים, "לטפל" בדולורס בשקט. תחילה במעין הנשמה ולחצים על החזה, עד שלפתע דולורס פלט כמה שיעולים מלאי אדי אלכוהול, ואחרי כן פשוט בסבלנות ותמיכה. תוך מספר דקות, דולורס שלא נפגע כלל למעשה, מעבר לנפילה מהסוס, שגם הוא קם וברח, הצליח לשמחת כולם לקום על רגליו ונישא ע"י המקומיים חזרה לכפר. האירוע הסתיים ואנחנו באמת "חתכנו" לעיר הקרובה, כשאנחנו לומדים וצוברים עוד חוויה לחיים. אילו היינו בורחים ישר, לא היינו יודעים לעולם מה קרה לאיש, וזה היה מביד מאוד על המצפון ועומד בסתירה מוחלטת לכל מה שחונכנו עליו.

והיו עוד המון סיפורים ברמות התרגשות קצת נמוכות יותר, ואפילו היום קשה לי לתאר איך התמודדת עם כל המכתבים שבמובן הגיעו תמיד כבר שבועות "אחרי".

וגם כאשר בקיש האהוב על כולנו אבל בייחוד בייחוד עלייך, כבר לא היה, נשמר הקשר החם איתך. ב"חבורת העצמאות" שהיתה תמיד מתכנסת אצלנו במושב, הקפדנו מאוד שגם את וגם אורנה ועודדה תגענה. ואת היית מגיעה עם דרורי והמשפחה בעוד אירועים נוספים. וזה היה כייף גדול לחגוג חברות כזו בשלושה דורות. את תמיד כל כך אהבת את חנה ואותי ואת כל ילדינו. תמיד שאלת עליהם ורצית לדעת שהכל בסדר. וכמובן שתמיד היית מגיעה עם עוגת הפאי לימון האגדית, שתמיד "לא יצאה לך" מספיק מושלם לדעתך, למרות היותה פשוט מופלאה.

ובשנים האחרונות כשכבר פחות ופחות התנהלת מחוץ לבית, הייתי לפעמים קופץ אלייך, עם או בלי חנה והיינו יושבים ומדברים ארוכות על המון דברים. גם על עיר מולדתך סופיה, שאלה לא חזרת אף פעם, למרות שגם אני מאוד ניסיתי לשכנע אותך בכיוון.

פעמיים הגעתי לבולגריה מולדתך האהובה, פעם בעבודה ובפעם האחרונה לטיול אופניים עם חנה ואיילי ובתיה. הפעם כבר התכוננתי וקבלתי ממך את הכתובת, ושמעתי ממך עוד סיפורים. עוד לפני שהתחלנו לרכוב, קפצתי לחנות סמוכה, ורכשתי עבורך מין אבן מיוחדת, שהובטח לי שהיא מקומית. אותה הבאנו לך עם כמה מתנות קטנות נוספות שכל כך היה כייף לחפש אותן עבורך. ואת כל כך שמחת והנחת את אותה אבן על השולחן הקטן ליד הכורסא שבה בילית את רוב זמנך.

דולי, היית אשה יקרה ואהובה כל כך על ידי כל כך הרבה אנשים. ואת האהבה הזו והחום האנושי הענקת לא רק לילדייך שלך, אלא גם לכל כך הרבה בנים ובנות נוספים, אם מה"נוער", ואם מהמתנדבים והאולפניסטים שעברו בביתכם החם ברבות השנים. ואהבת האדם הזו עברה גם לדרורי. בשנים עברו, הרבה פגישות בינינו היו מתחילות במעין טענה ("החבר שלך....") (עשה ככה וככה). ואני תמיד הייתי צוחק בתוכי ויודע עד כמה את אהבת ומעריכה אותו ואת ענבל. ובאמת בשנתיים האחרונות שבהם כבר היה לך כל כך לא קל בריאותית, הם טפלו בך במסירות אין קץ, ובסבלנות מדהימה. לא פעם לאחרונה קרה, שתכניות משותפות להפגנה או פעילות מחאה נאלצו להשתנות כי "שוב אמא נפלה..." או משהו דומה. היית בידיים הכי טובות והכי אהובות שאפשר.

ועכשיו גם לי כבר לא יהיה מי שיאמר לי בכל שיחת טלפון או פגישה: "אתה בן שלי, אתה ממש כמו בן שלי".

דולי יקרה ואהובה. נוחי בשלום על משכבך. לעולם לא נשכח אותך.

אופיר בר

לדולי, דרור ביקש ממני להגיד כמה מילים בשם ה"ילדים המאומצים" ולכבוד לי לעשות זאת.

כבר לפני 40 שנה, בתחילת דרכי בקיבוץ אחרי האולפן, התקבלתי בזרועות חמות לתוך המשפחה המיוחדת שלך. דרך החברות שלי ושל דרורי בעבודה בלול התחלתי להגיע אליכם לבית באופן קבוע. קפה, תה, בורייקס ו-English cake היו בשפע תמיד.

יוסי, עם הקשרים שלו, עזר לי מאוד בכל תהליכי הגיוס והבירוקרטיה, ובמשך השירות הצבאי שלי תמיד היה לי בית חם לחזור עליו בסופ"שים ועוגיות לקחת בחזרה לצבא ביום ראשון.

הקשר המיוחד בינינו המשיך לאורך כל השנים, גם עם הילדים שלי, שמבינים את הקשר שיש לנו עם משפחת בקיש ובמיוחד עם דולי.

אמא שלי ואחותי, המשפחה שלי באנגליה, יכלו להיות רגועות בידיעה שאני נמצא בידיים טובות, והקשר שנוצר בין אמי לבינך היה דבר יפה לראות.

את בקושי ידעת אנגלית ואמא שלי לא ידעה עברית, אבל איכשהו הצלחתן לתקשר והקשר והחברות ביניכן גדלו עם השנים.

כאילו שלא היה לך מספיק עם שלושה בנים, אספת לך עוד כמה ילדים בדרך. היום סיפרתי לסיימון, יונתן וסנדרה את החדשות העצובות על לכתך, והם שולחים חיבוקים למשפחה מאוסטרליה הרחוקה. גם הילדים שלהם הרגישו את החום והאהבה שלך כל פעם שבאו לבקר.

דולי, תודה על כל האהבה שהענקת לי ולמשפחתי לאורך השנים. תמסרי דרישת שלום לי וליקרה ותנוחי בשלום.

בריאן אבנס, בן מאומץ

<<<

דולי בשבילי הפרידה ממך קשה, כואבת ובלתי נתפסת. לא חשבתי שזה עומד לקרות. לא מזמן חגגנו את יום ההולדת ה-90 שלך עם איחולים לבריאות טובה ולאריכות ימים.. אנחנו מכירות מסביבות גיל 10 ויש לי המון זיכרונות משותפים מתקופת הילדות המוקדמת הזו. שיחקנו יחד באותה שכונה מחניים ומשחקים אחרים. הכרתי היטב את המשפחה שלך והייתי מבקרת בביתכם הרבה.

דולי הייתה נערה נאה ומושכת, הייתה אשה שמחה ועליזה שניגנה בכל הזדמנות ואנחנו לצלילי מנגינתה הנלהבת נסחפנו לריקודים. דולי הייתה אשת שיחה נעימה שידעה לדבר עם כבוד, הקשבה וחיוך לכולם. היא אהבה את תשומת הלב של הסובבים אותה וזה דרבן לעשות ולפעול. דולי הייתה פעילה בתחום התרבותי גם. היא ידעה להביא אותנו לשמח וגם לשלב תכנים רציניים, הרצאות וסיפורים הקשורים לארץ ישראל. היא הייתה אשת ארגון מוכשרת. דולי, כמו כולנו הצטרפה לתנועת הנוער החלוץ. מעט לפני העלייה לארץ נרקם רומן סודי עם בקיש, ולנו זה התגלה רק לאחר עלייתנו לארץ. אנחנו קיבלנו אותה בשמחה כשהצטרפה אלינו.

דולי למדה בקולג' צרפתי וקראה הרבה ספרות צרפתית. גם בקיבוץ היא המשיכה להיות מסמך בכל מסיבה וחג בנגינה, שירה ומשחק.

דולי הייתה ידידותית וחמה והשמחה הייתה חלק ממנה. היחסים ביננו לאורך השנים היו מאוד קרובים ויום יומיים. גדלנו והתבגרנו ביחד המשפחות והילדים היו בני בית אחד אצל השני. היא הייתה לי חברה קרובה ומשמעותית.

דולי יקרה,

מילים לא יספיקו לתאר את החלל שהותרת בלכתך. תחסרי לי מאוד.

באהבה, לילי מנחם

התמונות באדיבות המשפחה

לזכרם של דודי, אדי ועומר ז"ל

דודי, אדי ועומר ז"ל

16 שנים בלעדיכם יקרים שלנו
אוהבים ומתגעגעים בלי סוף..

השנה נקיים אזכרה מצומצמת לאהובינו
ביום שישי ה- 12/02 בשעה 11 בבית הקברות.

עקב הקורונה, השנה לא יתקיים טקס חלוקת
המלגות.

מוקירי זכרם והפונים לקבלת המלגה, מקווים
לראותכם אתנו בשנה הבאה.

בתקווה לזמנים טובים יותר

משפחות מנחם וכהן

בואנה, הוא כרטיס / ארן ריילינגר לזכרו של חברנו דודי מנחם

בעבודה וסתם ברחבי הקיבוץ היה ניתן לשמוע מידי יום על עוד ועוד 'כרטיסים שנפתחו במרפאה'. משפטים כמו 'בואנה, הוא כרטיס', היא כרטיס, הבן שלו כרטיס, אבא שלו כרטיס, וכו', היו נזרקים יום יום לחלל האוויר ונטמעו לחלוטין בעגה המקומית. זו גם לחלוטין הייתה תקופת השיא. כי עם הזמן להגיד על מישהו סתם כרטיס היה כבר קצת משעמם. או אז החלו לשדרג את המונח ולפתח לו תת קטגוריות וביטויים נרדפים. 'פתק', ו'פתקית' היו מעכשיו הכרטיסים החדשים. 'הוא פתק', 'יש לו פתק' החליפו לעיתים את הכרטיס, שהאוזן לא תשתעמם. וכפי שלא זכור לי מתי בדיוק זה החל, גם לא זכור לי מתי בדיוק זה דעך. אולי פשוט כבר לא הייתי בקיבוץ כשזה קרה. כנראה כמו הרבה פעמים, אחרי שמגיעים לשיא - יש גם נפילה. אנשים כבר מחפשים ריגושים חדשים. ייתכן גם שרבים מהמשתמשים, בני הדור שלנו, יצאו מהקיבוץ ונסעו לטייל בעולם, ללמוד או סתם לחפש את מזלם. בכל אופן כפי שזה הופיע כאש בשדה קוצים,

קשה לשים את האצבע מתי זה החל בדיוק. נדמה לי שזה היה בתחילת שנות ה-80 של המאה הקודמת, כשעוד היינו במוסד. לפתע צץ בז'רגון המקומי של קיבוץ הזרע מונח סלנג חדש: 'כרטיס'. המילה עצמה לא חדשה כמובן אולם השימוש שניתן לה עכשיו היה מרענן ומפתיע: 'כרטיס' - הכוונה למישהו שההתנהגות שלו קצת מוזרה, קצת לא בסדר, ככה ככה, 'לא לגמרי'. לא ברור מי היה הממציא היצירתי, כיצד בדיוק זה נוצר ומהו מקור ההשראה, אולם הכוונה הבסיסית הייתה שלאותו 'כרטיס' יש כרטיס במרפאה.. הביטוי החדש תפס במהרה ונהייה פופולרי מאד בעיקר בקרב צעירי המקום. כיוון שלא היה מדובר במקרים אמיתיים, ובטח לא במקרים חמורים, לקראת סוף שנות ה-80 כשהמונח כבר תפס והכה שורשים הוא נהייה כה מקובל ורווח, עד שפתאום כמעט כל אחת ואחד בקיבוץ היו או כרטיס בעצמם או קשורים לכרטיס בדרך זו או אחרת. בשיחות של החברה סביב השולחנות, בשיכונני הצעירים,

קשה לשים את האצבע מתי זה החל בדיוק. נדמה לי שזה היה בתחילת שנות ה-80 של המאה הקודמת, כשעוד היינו במוסד. לפתע צץ בז'רגון המקומי של קיבוץ הזרע מונח סלנג חדש: 'כרטיס'. המילה עצמה לא חדשה כמובן אולם השימוש שניתן לה עכשיו היה מרענן ומפתיע: 'כרטיס' - הכוונה למישהו שההתנהגות שלו קצת מוזרה, קצת לא בסדר, ככה ככה, 'לא לגמרי'. לא ברור מי היה הממציא היצירתי, כיצד בדיוק זה נוצר ומהו מקור ההשראה, אולם הכוונה הבסיסית הייתה שלאותו 'כרטיס' יש כרטיס במרפאה.. הביטוי החדש תפס במהרה ונהייה פופולרי מאד בעיקר בקרב צעירי המקום. כיוון שלא היה מדובר במקרים אמיתיים, ובטח לא במקרים חמורים, לקראת סוף שנות ה-80 כשהמונח כבר תפס והכה שורשים הוא נהייה כה מקובל ורווח, עד שפתאום כמעט כל אחת ואחד בקיבוץ היו או כרטיס בעצמם או קשורים לכרטיס בדרך זו או אחרת. בשיחות של החברה סביב השולחנות, בשיכונני הצעירים,

היו בסך הכל אנשים טובים באמצע הדרך. ולא היה בזה שום דבר רע. שום רוע לב. להיפך, הכל היה ברוח טובה, עם חיוך ואהבת אדם, ובעיקר אהבת הומור וסיטואציות מבדחות מחצר הקיבוץ שדודי כה אהב. וכך נזכור אותו, חבר טוב ואהוב על כולנו, אחד מאיתנו שעזב בטרם עת אבל כפי שאתם רואים הוא עדיין עימנו והוא לגמרי אחד מאיתנו. אז להתראות דודי יקר, עם כרטיס, בלי כרטיס, העיקר שנמשיך לזכור אותך עם החיוך, אהבת ההומור ואהבת האדם. כפי שהיית.

מתישהו זה גם כבה. חדל. נגמר. נעלם. מוזר, אבל אלה החיים. ולמה נזכרתי בזה עכשיו, למה זה חשוב בכלל ואיך זה קשור לדודי שלנו. כי חברנו דודי, שאהב כל כך הומור וסיטואציות משעשעות, אהב במיוחד את המונח 'כרטיס'. אני ממש זוכר אותו משתמש בו לא אחת. עוד כשהיינו במוסד הוא היה חוזר אלינו אחרי יום עבודה בקיבוץ ומכריז בקול משועשע שבה אפיין אותו: 'תשמעו, הוא כרטיס'. השמות שמורים במערכת, אבל כולם בלי יוצא מן הכלל, כל ה'כרטיסים' למיניהם

הזמנה לטקס לזכרו של יהודה אורן ז"ל.

חלפה שנה מאז פטירתו של יהודה אורן.

בכוונתנו – משפחות אורן יחד עם בנות ובני קבוצתו "להב-מגן" וחברים – להתכנס להעלאת זכרו של יהודה בבית הקברות מול המצבה שהוקמה לזכרו.

המועד המתוכנן: יום שישי הקרוב, ה-12 בפברואר, בשעה 12:00.

מוזמנים מוקירי זכרו של יהודה.

ומה להמשך:

טיול 3 פסגות המסורתי - בשבת 13.2.21 - התכנסות בשער בריכה בשעה 9:30, קפה ומאפה בשקדיה, ארוחת צהרים ביער הברוש השרוף.

פורים קורונה - **ביום שישי 19.2.21** - בערב נקיים מסיבת פורים קורונה כהלכתה בהתאם לתקופה. בכל שנה אנו עורכים את הפורים שבוע לאחר התאריך, והשנה - בשל ניסיון השנה שעברה והצפי של מה שאמור להיות - אנו מקדימים בשבוע. ברחבי הקיבוץ, על פי מסלול שיפורסם מראש, תעבור שיירת התהלוכה עם מוזיקה, אלכוהול, תחרויות, וכמובן מסורת של הכנסת י"ב ל"אין ח"ץ שלנו", ושלל הפתעות כיאה למשתה פורים.

הכינו את התחפושות - כי תהיה תחרות תחפושות, עם שופטים וניקוד. הזוכים יזכו בפרסים שווים במיוחד. אנו נשמח לצרף בעלי קלאבים לשיירה - כך שאם אתם מעוניינים צרו קשר ותיקחו חלק בקרב.

פורים ילדים - **יום שבת 20.2.21** בשעה 10:00.

פורים ילדים בדשא הגדול

מוזמנים אך ורק חברי ותושבי הזורע בלבד!!

ההפנינג יהיה על פי כל ההגבלות. יש להגיע עם מסכות, לשמור על כמות ילדים מותרת לכל מתקן. לא יהיה באירוע כיבוד ושתייה.

אנחנו מאוד צריכות מתנדבים ומתנדבות להקמת האירוע ולחיסולו. נשמח שהורי הנעורים יעודדו אותם להתנדב, על מנת לעזור להצלחת האירוע.

פברואר-מרץ בתרבות

אז מה היה לנו:

יום השואה הבינלאומי - הקרנו את הסרט "שלושה אחים ומערה" בערוץ המקומי - תודה גדולה לצוות יום השואה שיזם את הסרט, תודות לענף התקשורת ששידר את הסרט בערוץ המקומי.

גילאור-חברת הילדים-תרבות - שיתוף פעולה לקראת ט"ו בשבט - קיבלנו מגילאור, שבמועצה שלנו, עציצים לוותיקי הקיבוץ לחג האילנות. בבסיס הפעילות הושם דגש על קשר בין הוותיקים לילדים ונוער. היה חשוב לנו לתת את השי מגילאור באמצעות ילדי המרחבים, על מנת לחזק את הקשר הבין-גילי. מדריכי המרחבים הרימו את הכפפה, וילדי המרחב הצעיר והמרחב הבוגר כתבו ברכות לוותיקים וחילקו להם את העציצים לבתים. ניתן לסכם שהאירוע היה הצלחה גדולה וחוויה משמחת הן לוותיקים וכמובן לילדים. המון תודות לצוות חינוך הזורע שזרם איתי.

נטיעות ט"ו בשבט - יחד עם בן סולומון, מרכז הנוי, יזמנו את נטיעות עצי הברושים בסוללה מול שער הקיבוץ. תודות לבן ונועה סולומון שארגנו את השתילה של העצים ואת חלוקת צמחי הנוי לגינות החברים. נועה אף עיצבה את מודעת הרטרו המושקעת.

תודה ענקית לתמר סולומון וירדן שרגאי שחילקו את צמחי התבלין לחברים. זה חימם את הלב לראות שבנות צעירות כל כך מתנדבות לעזור באירוע תרבות. הן הוכיחו את המחויבות שלהן עד סוף האירוע - ממש לא דבר שכיח, והלוואי שעוד בנות ובנים צעירים יצטרפו למעגל ההתנדבות. אשמח אם אתם - ההורים - תרימו את הכפפה ותדברנו אותם גם להיות שותפים בעייה.

תודה גדולה לדני שמע שהשכים קום (לא מובן מאליו לבחור צעיר - בשבת בבוקר) שהביא והפעיל את המוזיקה באירוע.

תודה לחן אייזנפיש על השוקו החם, ולוישווה (שי) אינהורן על העזרה בהקמה ובחיסול, וכמובן על התייעוד בווידיאו.

הנוי הוריד את עץ האקליפטוס הענק מול הנהלת חשבונות (בגלל מחלה) והפך אותו לספסל.

צילום: דורון פלד

צילום: יעל כרמי

עדכונים מהוידאו

בהתרגשות גדולה אולפני הזורע משתף אתכם בכתבתה הראשונה של וישווה (שי איינהורן).

"אני גאה להיות חלק מקהילה חזקה ובוועטת, שלא שותקת ומבטאת את חוסר שביעות הרצון שלה מהמשלה.

כתבה זו היא דרכי לעודד את ההפגנות והמפגינים. כפי שזיהו כהן אמרה: "זה בדמינו!"

אני רוצה להודות לראומה על האמון המלא שהיא נתנה בי לאורך כל הפרויקט, להדרכה המקצועית המעולה שקיבלתי ולחופש האמנותי לו זכיתי."

מצורף קישור לכתבה:

<https://vimeo.com/508488841>

מקווה שתהנו, וישווה

26.2.21 – יום שישי – חגיגת פורים מול מסך הטלוויזיה בערוץ המקומי – פירוט בהמשך.

4.3.21 – מאירים – פעילות של אור תנועה וצליל - יום חמישי בשעה 16:00 ברחבת הגרנוליט.

"אור תנועה וצליל" ייפתח בתהלוכה ססגונית של אופניים מקושטים, זוהרים ומאירים, בליווי מוזיקה. אתם – ילדים, נערים ובוגרים – מוזמנים לקשט לעצמכם את האופניים, הבימבות, תלת אופן וקורקינטים. ילדים צעירים מוזמנים להגיע עם מבוגר. לפרטים נוספים ניתן לפנות לדניאל אופק.

התהלוכה תצא בערב האירוע (יום שישי) בשעה 18:00. מסלול יפורסם בהמשך.

5.3.21 - אור תנועה וצליל - יום שישי – אירוע פנימי של הזורע .

12.3.21 - ניווט לזכרו של ארז הרפז ז"ל.

שבת שלום, איריס.

התמונות באדיבות איריס רפאלי

"החופש שלי נגמר איפה שהחופש שלך מתחיל" (עמנואל קנט) / ביאטריס שתיל

לקראת שיחת הקיבוץ

חשוב לציין שיש גם נקודת אור! שתי משפחות הורידו את הקמין ביוזמתן, שתי משפחות עברו לבית אחר ולא הקימו קמין חדש. חלק מהחברים גם מתחשבים יותר ומפעילים את הקמין פחות השנה. אך עדיין, יותר מדי חברים לא יכולים לפתוח את החלון בחורף. לכן אנו רוצים להציע לשיחה, **לאסור על הקמת כל קמין חדש. זה החלק הכי חשוב בהצעה!** זאת החלטה חשובה ביותר כאן אנו לא לבד. כולם יכולים להסכים.

מועצה מקומית קריית טבעון ומועצה מקומית פרדס חנה, מועצה אזורית יואב, מועצה אזורית מנשה והקיבוצים משמר השרון ומצר עשו זאת לפנינו, עכשיו ב-2020.

החלק השני של הצעתנו, מדבר על הקמת צוות, בו שותפים גם בעלי קמינים ורכז הקהילה, במטרה להגיע להסכמה כיצד להפחית את הזיהום. יש קיבוצים נוספים שמנסים ללכת לאותו כיוון. יש גם עצומה מרחיקת לכת, שהוגשה לשרה גילה גמליאל ולמשרד לאיכות הסביבה.

משהו מתחיל לזוז בנושא זה. אולי בהתחלה מישהו יתחיל לאכוף את החוק הקיים. האם המועצה שלנו בדרך?

מספר בעלי קמינים בהזורע, יצטרכו להיערך בהתאם, על פי החוק. תם עידן קמיני עץ המזהמים.

לכל מי שרוצה לדעת יותר, יש את המאמר הבא עם מידע חשוב של מכון דוידסון: [לחצו כאן](#) למעבר.

לפני 3 שנים, אחרי שיחת זוטא בנושא זיהום אוויר מקמיני עץ (אגב רק הסובלים הגיעו), קם הפורום לאוויר נקי, בעקבות פנייתה של המזכירה. גילוי נאות: אני חשבת אז, שאפשר להגיע לפתרון מקובל ולדאוג לקמינים נקיים, שפועלים ללא זיהום אוויר, מציאות שאני מכירה ממקום אחר.

למדנו הרבה. היום אנו יודעים לפחות, למה זה לא פועל. - החוק מחייב קמין תקני בעל תקן אירופאי - אין אכיפה

- החוק מחייב היתר בניה לקמין. ה"זרעאליים" לא אוכפים. (בכיוון זה פועלת היום גם המועצה האזורית מגידו)

- אין פקוח על תחזוקת הקמין וניקוי הארובה, על ידי איש מורשה.

- אין קטליזטור בתוך הארובה, שמפחית את הפליטה של חלקיקי עשן קטנים, המזיקים לבריאות. (לא קיים בארץ, כפי שנדרש בתקן האירופאי).

אנו נשארים עם העשן בתוך הבית של השכן, כל חורף.

לפני שנה הקדשנו לא מעט זמן, במדידת הזיהום בתוך השכונות השונות בקיבוץ, על מנת להבין יותר טוב איפה מוקדי הזיהום ומה קורה כשיש קמין תקני ומשתמשים בעץ קנוי ויבש. את התוצאה פרסמנו בזמנו בעיתון. כולם יכלו לקרוא ולהגיב. קיבלנו תמונה ברורה (לא הייתה אפילו תגובה אחת מבעלי הקמינים).

מספר קמינים מזהמים מאוד (פליטת חלקיקים מזיקים פי 3-4 מאזורים ללא קמינים) אך גם באזור, בו פועלים הקמינים על פי "התקן", יש זיהום. (פי 2 מאזור ללא קמינים).

ועדת צעירים - סיכום שנה 2020

ומבט לשנה הבאה

• הארכת "מסלול צעירים" – עד גיל 32 {במקום 30}:

בעקבות פנייה של מספר בנים צעירים בני 30 להאריך את המסלול בשנתיים נוספות, בכדי להקל ולהתאים את מסלול הקליטה לחברות בקיבוץ, לשמחתנו ההארכה בשנתיים אושרה והתקבלה ע"י הקיבוץ.

• מועדון ח"ץ: לצערנו, מזה כשנה וחצי, מועדון ח"ץ

סגור. בשנה האחרונה בעזרתנו הגדולה של קורן רביב – מנהל הקהילה, אשר בעקשנות ראוייה לציון!, עוזר לנו בקבלתם של כל האישורים הפורמליים השונים, בכדי שנוכל לחזור ולפתוח את מועדון ח"ץ – מחדש. במהלך השנה האחרונה אורי חץ והחברה הצעירים, עובדים במלוא המרץ על שיפוצו, שדרוגו ומה לא... של המועדון. אנחנו מודעות לקושי הגדול בקרב צעירנו על כך שהמועדון סגור תקופה כל כך ארוכה. **א ב ל, נראה שכל זה מאחורינו... ושוכל לפתוח את דלתות מועדון ח"ץ מחדש - בקרוב מאוד...**

• ברוכה הבאה 2021:

* סיומים אחרונים ופתיחת מועדון ח"ץ – בקול תרועה רמה, הלוואי לקראת פורים 2021!
* דיון ארוך לפנינו בנושא הפיכת המענק ללימודים בגין הורים (30,000 ₪) – למענק שאינו תלוי לימודים. (הסברים יותר מפורטים – יינתנו בהקדם).
* לפנינו דיון בנושאי מגורי צעירים בהזורע – שיפוצים/איחודים וכו'.
* קליטת קבוצת "סיקסק" (בכיתה י"ב היום), ביוני 2021 למעגל צעירי הזורע, חשוב לציון שהדבר מצריך התארגנות בזמינות חדרי החיילים, ושוב – תודה לעידו שעובד במרץ על כך.
* יערך דיון במשותף עם ועדת קליטה, לגבי קליטת הבנים "מבית", שסיימו מסלול צעירים ורוצים להמשיך ישירות למסלול הקליטה בקיבוץ.

מילה לסיום,

כמה כיף לכולנו שיש בהזורע כל-כך הרבה בנים ובנות צעירים וצעירות שמוצאים את הקיבוץ – כבית, שרק ימשיך ככה...

להתראות בעדכון הבא,

יונת והילה - רכזות ועדת צעירים

• חברי ועדת צעירים נכון להיום: ניר אלישב, עינת

שטרית, דרור בקיש, תומר גרוס, עידו און, יעלי שרון, שיר בקיש, עוז חזן, יונת אבריאל והילה תורן – רכזות הוועדה, ושרה מענית בתוקף תפקידה כמזכירת הקיבוץ, אשר מלווה... וליוותה אותנו לאורך השנה האחרונה ועוד, ועל כך אנו רוצים להודות לה מכל הלב על התמיכה, העזרה, האוזן הקשבת ועוד... אז הרבה תודה לך שרה! ובהצלחה בהמשך דרכך מכולנו.

• שינוי התנהלות במעברי דירות בקרב הצעירים: אחרי

שנים ארוכות, בהן בנינו הצעירים לא יכלו לגור בדירות בתוך הקיבוץ ("בתוך המחנה"), בשנה האחרונה, התחלנו להעביר את הצעירים שלנו – לדירות בתוך הקיבוץ; מספר דירות בצמרת, בוואדי תחתון + עליון, שיכון א' ועוד... המעבר מייצר תחושה של תזוזה ותנועה אצל הצעירים, ובנוסף עוזר לקשר בין צעירי הקיבוץ – למבוגרים יותר. המעבר לדירות הנ"ל נעשה בשיטת המכרזים, בדומה למה שנהוג בקיבוץ.

• מגורי צעירים: בעקבות משבר הקורונה, שלא פסח

על אף אחד מאיתנו, הייתה חזרה גדולה מאוד של צעירים אל הבית. לשמחתנו, בעזרתנו של עידו און – אחראי השכרת דירות צעירים, יכולנו כמעט במייד למצוא לכולם פתרונות בנושא, ולספק להם חדרים, מה שבהחלט נתן/נותן תחושה טובה מאוד לצעירים ולנו. יחד עם זאת מצבם של רוב (!!!) חדרי/דירות הצעירים – בכי רע, בגלל התיישנות וגילם המופלג של כלל המבנים. נראה לנו שזה המקום לציון ולהעלות את כל נושא דיור הצעירים בהזורע – לדיון דחוף. שוב, תודה גדולה לעידו און על ההקשבה והקשר הקרוב עם הצעירים.

• ביוני 2019 – קלטנו בשמחה ובאהבה את קבוצת

"נורית" למעגל הצעירים בהזורע, שנכון להיום רובם המכריע חיילים וחיילות בצה"ל.

• במאי 2020 – קלטנו בשמחה ובאהבה את קבוצת

"רימונים", קצת מוקדם מהרגיל עקב הקורונה... (בשנה הקרובה יינתנו החדרים למסיימי הי"ב, כנהוג עם סיום השנה, בסוף יוני).

• טיול צעירים: לשמחתנו הספיקו צעירי הזורע לצאת

לטיול לאזור הירדן, ממש עם תחילתה של הקורונה.

הצעת ועדת בריאות להרחבת ביטוח פרטי לחברי קיבוץ הזורע

ביטוח בריאות "הראל" מטעם התנועה הקיבוצית

קיבוצים רבים מאוד כבר עשו את הביטוח (כולל הרבה שיתופיים) ומרוצים מאוד.

להלן חלק מהתגובות שקיבלנו:

"למעט מקרה אחד שהיה אצלנו, כל החברים שהלכו לפרטי יצאו מאוד מרוצים. היו כאלה שגם ניתוח לב החליטו לעשות אצל מומחה בפרטי. יש ניצול רחב מאוד של ההחזרים והחברים מרוצים". (קיבוץ דליה)

"לנו יש כבר די הרבה שנים ביטוח קולקטיבי בהראל, לשביעות רצון החברים. יש לעשות אותו דרך התנועה, המטפלת בפניות, ויש החזרים יפים גם על טיפולי פיזיותרפיה פרטיים, ימי אשפוז מהיום החמישי, טיפולים אלטרנטיביים. ממליצה". (קיבוץ נווה אור)

"יש לנו ביטוח פרטי של הראל כבר שמונה שנים, מאד ממליצה. החברים מרוצים מאד וזה נותן רפואה ברמה אחרת. כולל השתתפות בטיפולים ברפואה אלטרנטיבית". (קיבוץ שדות ים)

"אפשר לקבל הרבה מאוד שירותים רפואיים ללא תשלום, לדוגמא: ניתוחים - החבר בוחר את המנתח ותאריך הניתוח. בדיקות אצל מומחה ועוד. רבים החברים שנעזרים בשירות זה, ובידיעה שאינם צריכים לשקול "כמה זה עולה לי, כמה זמן אחכה לטיפול בקופ"ח. נותן הרגשה שתמורת תשלום חודשי אני עצמאי בנושאים בריאותיים רבים".

"בשנת 2019 הצטרפו חברים רבים לרובד השני. בסיכום שנת הפעילות הראשונה, ל-74 חברים הוחזרו כספים לחשבון החברים בסכומים נכבדים. היו חברים נוספים שהביטוח שילם מראש על השירות שבו השתמשו. והכי חשוב כל אחד, ולא משנה מה מצבו הרפואי, יכול להצטרף. המלצה חמה להצטרפות". (קיבוץ עין חרוד)

"אצלנו זה חובה. זה לא נתון להחלטת החבר. זה יורד ממס ערבות הדדית". (קיבוץ אלונים)

"אצלנו מבטחים את החברים על רובד א' וב'. מעבר לניתוחים פרטיים, שזה כן מומלץ, למשל בניתוחים כמו קטארקט, החלפת ברך וכדומה, יש הטבות נוספות כמו החזר של 80% על רפואה משלימה ל-12 טיפולים בשנה, החזר עבור בדיקות אבחנתיות (CT, MRI) ועוד החזרים שנותנים מענה טוב לרווחת החבר". (קיבוץ זיקים)

הביטוח המוצע מכסה עלויות של ניתוחים פרטיים, טכנולוגיות מחליפות ניתוח שאינן בסל של הקופה, בדיקות הדמיה כגון MRI ו-CT ללא תוך, טיפולי פיזיותרפיה, רפואה משלימה, אבחונים בהתפתחות הילד, אביזרים רפואיים כגון נעליים מיוחדות, ועוד. ההחזר הוא בגובה 80% או מלא, לעיתים עד תקרה מסוימת (לכל תחום יש הסדר נפרד).

ההסכם נותן הטבות מיוחדות לחברי הקיבוץ אשר לא ניתן להשיגם בביטוחים אחרים - מחיר מיוחד, תוספות מיוחדות, ללא חיתום ותקופת אכשרה, ובתוספת של קרן למ"ה.

אחת ההטבות המשמעותיות ביותר של ביטוח זה היא האפשרות להיכנס אליו ללא חיתום וללא החרגה של בעיות קיימות - זוהי הטבה חריגה - ככלל, חברות הביטוח אינן מעוניינות לכסות בעיות קיימות או שהן מציעות כיסוי לבעיות שכבר קיימות במחיר גבוה יותר.

קרן ל.מ.ה והיתרונות של ביטוח ב"הראל" דרך התנועה הקיבוצית (תק"צ):

ל.מ.ה = לפני משורת הדין. זוהי קרן אשר מופעלת על ידי התק"צ. הקרן מפצה בחלק מהמקרים, אשר הביטוח של "הראל" אינו מכסה. לדוגמה, במקרה של שימוש בקנאביס רפואי, אם הביטוח דחה את התביעה, קרן למ"ה מסייעת לחבר במקום הביטוח.

צוות הבריאות של התק"צ מלווה אותנו כמערכת ומייצג אותנו בפני הביטוח - ישנו "אבא". דבר זה ימנע מהביטוח להתנער מהתביעות באופן לא חוקי (אנו שומעים לעיתים סיפורים מסמרי שיער). אחת לשנה נציגי הקיבוצים נפגשים עם נציגי התק"צ והביטוח ומסכמים על המשך. נוכל לבקש תוספות או להוריד חלק מהדברים המיותרים להזורע אם יהיו כאלה.

השוואת פוליסות למי שיש לו כבר ביטוח או מתלבט עם ביטוח אחר:

אם יש לכם כבר ביטוח פרטי אישי או קולקטיבי (לחלק נכבד מעובדי חוץ כבר יש כזה מטעם העבודה), תוכלו ליצור קשר עם סיניה מהתק"צ, כדי לקבל ייעוץ והשוואה בינו לבין הביטוח המוצע (סיניה אינה נציגת הביטוח, היא נציגת התק"צ ותפקידה ללוות את הקיבוצים, כך שהייעוץ שתקבלו אינו מגמתי).

מה קורה בקיבוצים אחרים:

"לא הכול מושלם. יש חסרונות, כמו למשל, חוזה מתחדש כל שלוש שנים, אפשרות להקפיץ מחירים, לא מספיק רופאים בהסדר, בעיקר בבריפריה, אבל בסך הכול זה עובד וחשוב". (קיבוץ אפיקים)

חידוש/ביטול

ניתן בכל עת, וכבר אחרי חודש אחד- לבטל את התשלום ולצאת מהביטוח. גם במקרה שהרבה חברים יפרשו חברת הביטוח מתחייבת להמשיך את ההסכם.

הצעתנו היא לרשום את כל חברי הקיבוץ בחודש הראשון כדי לעמוד בתנאי של חברת הראל המחייב הצטרפות של 75% מחברי הקיבוץ, וכדי לאפשר לכולם להצטרף בתנאים המשופרים. לאחר חודש (או בכל זמן אחר בעתיד), מי שירצה יוכל לבטל.

לסיכום

יתרונות: כיסויים כספיים רבים בנוסף למושלם ופלטיון, קיצור תורים, חופש בחירה. מגבלות: חשוב לתאם עם המרפאה ביצוע טיפול רפואי או ניתוח פרטי כדי להבטיח רצף טיפולי. חיזוק הרפואה הפרטית מחליש את הרפואה הציבורית.

לו"ז להחלטה

ההצעה חייבת להגיע לשיחה בקרוב, מכיוון שישנו חלון הזדמנויות להיכנס לביטוח במחירים ובתנאים המוצעים.

ביום ראשון ה-14/2, בשעה 10:30, סיניה, נציגת התק"צ, תפגוש את חברי 'לילך' המעוניינים להבין ולשאול שאלות (המפגש יהיה במת"ן, עקב שיפוץ בלילך). נא להירשם לפני המפגש אצל צביה או אולגה.

משעה 11:30 סיניה תישאר לפגוש חברים נוספים שיהיו מעוניינים. נא להירשם מראש אצל שלומית נגרי. לאחר מכן יובא הנושא לשיחה ולקלפי.

הדר וזהבה,
בשם ועדת בריאות,
בתיאום עם קורן ושחף כליפא.

עלויות הביטוח לחברים, בש"ח

שנה ראשונה - עלות 50%

עלות שנתית	עלות חודשית	
738	61.5	לחבר
1,476	123	לזוג
1,740	145	זוג עם ילד
2,004	167	זוג + 2
1,002	83.5	יחידה + 1
1,266	105.5	יחידה + 2

שנה שנייה - עלות 75%

עלות שנתית	עלות חודשית	
1,107	92.25	לחבר
2,214	184.5	לזוג
2,610	217.5	זוג עם ילד
3,006	250.5	זוג + 2
1,503	125.25	יחידה + 1
1,899	158.25	יחידה + 2

שנה שלישית ואילך - מלא

עלות שנתית	עלות חודשית	
1,476	123	לחבר
2,952	246	לזוג
3,480	290	זוג עם ילד
4,008	334	זוג + 2
2,004	167	יחידה + 1
2,532	211	יחידה + 2

*ילד שלישי והלאה חינם. ילד = עד גיל 21

קטע מס' 46

מי יודע: מה הדבר המדהים ביותר שנחל יטבתה? נערה בלי תרמיל!

מחזירי בר ותנים חולי כלבת, יחד עם מערות ענק, מחילות ארוכות ותצפיות מעל תהומות מפחידים. כל אלה מפתים את חברי הכוח לנטוש את סימון השבילים, ולחפש הרפתקאות ימינה ושמאלה, כמו ילדי גן שקד או חצב, שמגיעים לאזור "החורשה" שליד האורווה, ומתפזרים לכל הכיוונים... אבל ההרפתקה הכי מרתקת בקניון המדהים הזה, מתרחשת כאשר עולה הכוח בעלייה תלולה מאד, אל הרמפה המרכזית שמעל המפל הגדול של הנחל. ברמפה הזאת נתקל הכוח בנערה חמודה בת עין דור, שמטיילת לבדה באמצע הנגב, בלי תרמיל, בלי מים ובלי אוכל... השביליסטים ההמומים, שכל אחד מהם מגיע לאזור הנגב עם 3 ליטר

מים לפחות, מציעים ליובל שלפחות תצטרף אליהם לכוס קפה שחור. יובל מסרבת בתודה, ומסבירה לכות, שבדיוק לפני עשר שנים היא עמדה כאן ברמפה שמעל המפל, והמים שזרמו הגיעו לה עד הבריכים, ובכלל – בנגב לא צריך תרמיל, לא צריך מים, ובטח שלא אוכל... לאחר שנעלמה והלכה לה, מתפתח ויכוח האם היא מטורללת לגמרי, או רק קצת. הח"מ, בדעת מיעוט, סובר שמסוכן יותר לנסוע בכבישי הנגב, מאשר ללכת בנגב 15 ק"מ בלי מים... בכל מקרה, השביל הכחול לוקח אותנו במעלה נחל יטבתה, מאמפיתאיטרון קסום אחד למשנהו – אומנות במיטבה. מגיעים

השביליסטים שנחל יטבתה

אל מרומי גן עדן, הלוא הוא "מעלה צאלה", מסתכלים היכן דורכות רגלינו, והעיניים מסרבות להאמין: עשרות אלפי מאובנים פזורים כאן על הקרקע! אי אפשר שלא לדרוך על המאובנים, אז עדיף כבר לשבת להפסקת קפה שחור או תה צמחים, ולהתווכח האם לעלות ל"הר ארגמן", שהומלץ מאד ע"י דן. למרבה צער של הח"מ, נופלת החלטה לוותר על הארגמן, בתירוץ עלוב יחסית, שהשעה כבר מאוחרת, והשמש לא עומדת דום. הכוח מתחיל לרדת ב"מעלה צאלה", שביל נוף משגע, אולי ע"ש קבוצת "צאלה", כתתו של גיל מאיר מלפני שנים אחדות... למרבה השמחה, כלי הרכב ממתנינים לנו בסבלנות ב"חניון הלילה מעלה שחרות", למרות בדידותם.

■ בשם השביליסטים - ניר רענן

בן אדם נורמאלי שנוסע לאילת, מכיר היטב, ליד קיבוץ יטבתה, את פונדק הדרכים, בו אפשר לעצור, לנוח מהדרך הארוכה, ולשתות שוקו יטבתה. שביליסט נורמלי, שהגיע לכביש 40 עם נחל ציחור ולבו עדיין פועם כמו טרקטור, אחרי צליחת הקניונים ברק וורדית, מחליט שהקטעים הבאים של "שביל ישראל", לאורך כביש 40, עלולים להיות משעממים מדי. לפי עצתו של דן אשכרי, עדיף למצוא לקטעי השביל האלה תחליף ראוי, בתקווה שאוהד כוכבי ומינהלת השביל, לא ירגישו ב"סיבון". מסלול ה"סיבון" הראוי לקטע 46 של השביל, לעניות דעתו של דן המדריך, הוא קניון יטבתה! לא פונדק הדרכים, שאמנם בשנים האחרונות שלפני

הקורונה, גדל למימדים של קניון, אלא נחל יטבתה, שהוא אחד הקניונים המרהיבים ביותר בארץ ובעולם כולו, בטח אחרי פרוץ מגיפת הקורונה... ואיך מגיעים אל נחל יטבתה? לא צריך בשביל זה לעשות את כל 45 הקטעים הראשונים של "שביל ישראל"! מספיק לרדת מכביש הערבה ימינה, ליטבתה, ואז, כשמגיעים אחרי מאה מטר לצומת טי, צריך לבחור: שמאלה, לקניון "פונדק הדרכים", או ימינה, לקניון "נחל יטבתה"... ברוב של ששה נגד אפס, בלי קשר לבנט או לפוליטיקה, מחליט הכוח (לורן, גיל מאיר, ערן שפייה, יוסי שמע וקטן והח"מ): פונים ימינה! נסיעה של קילומטרים אחדים

מביאה את הכוח לנקודת המוצא והסיום של הקטע: חניון לילה מעלה שחרות. שני כלי הרכב נשארים כאן בחניון, בתקווה שימתינו לנו עד הערב (פקח הרשות הבטיח לנו, שיש סיכוי לא רע, שלא יגנבו אותם), וסימון השבילים הירוק לוקח אותנו לכמה קילומטרים קלילים, עד הסימון הכחול של נחל יטבתה, שמפנה אותנו מערבה. התחלת הנחל הרחב הזה לא מבשרת דבר על ה"התקניינות" שלו בהמשך. אבל בשלב מסוים, כל צעד קדימה בנחל יטבתה מלווה בסגירה של הנחל, ואחרי חצי שעה הכוח מוצא את עצמו בתוך קניון מדהים, שכל הקניונים באזור נשר, חוצות המפרץ והגרנד קניון, כולם יחד, לפני הקורונה, לא מתקרבים ליופיו של קניון נחל יטבתה. בולדרים ענקיים, מרובעים, כל אחד בגודל של חצי חדר האוכל של קיבוץ הזורע, מפחידים יותר

על "בעיית הבעיות" במאה ה-21 ועל שלוש גישות דומות להתמודדות:

מהי "בעיית הבעיות" כיום?

אולי כלל המפגעים שאנו סובלים מהם, כמו: חוסר השקט/אושר בחיים, עקה (Stress) דכדוך, חרדות, חוסר שביעות רצון תמידי, הרגשת "מסלול מרוץ העכברים" ללא יכולת לרדת ממנו, תופעות כגון FOMO, ועוד שלל הבעיות הנובעות מקצב החיים, עודף המידע ושלל האפשרויות הבלתי ניתנות לבחירה.

נראה שקיימים שלושה "גורמי שורש" למצב זה, בכולם אנו עוסקים בהשוואה בלתי פוסקת:

- לעברנו - בעיות לא פתורות, טראומות, פחדים, שגיאות וכישלונות שחווינו, חוסר באהבה ועוד.
- לעתידנו - חוסר הוודאות של מה שיהיה.
- לאחרים - הנראים לנו מוצלחים יותר, יפים יותר, עשירים יותר, מקבלים יותר תשומת לב וכדומה.

אילו רק היינו מצליחים להיות (Present) ולחיות (Being) בעכשיו, בהווה, ללא השוואה והסתכלות בלתי פוסקים לעבר, לעתיד ולצדדים/אחרים!

במקרה, קיימות שלוש גישות המציעות דרך אפקטיבית להתמודדות עם "בעיית הבעיות". שתיים מהגישות הן עתיקות. להלן הגישות:

1. הראשונה, מהמזרח – חיים לפי ה-DAO או TAO, שהנציג הידוע ביותר שלה הוא לאו צ'ה (כותב ה"טאו דה צ'ינג"). הגישה מבוססת על חיים גמישים, זורמים, ללא שיפוט, כעס, חרדה, חרטה או כל התייחסות פנימית למה שקורה לנו. אבל, יחד עם כל זה, בהחלט כן התייחסות חיצונית. ביצוע פעולות מכינות ופעולות תגובה, אך ללא המחשבה הבלתי פוסקת על הפעולות עצמן. ספר פתיחה מתאים/מומלץ: "טאו לכל יום" (דנג מינג-דאו).

2. הגישה העתיקה השנייה מגיעה מהמערב – חיים בהתאם לגישה הסטואית, שהנציגים הבולטים/ידועים ביותר שלה הם היועץ והפילוסוף סנקה והקיסר והפילוסוף מרקוס אורליוס, שהצליח, לא רק לחיות חיים "סטואים" ולכתוב את "הרהורים" הנפלא שלו, אלא גם לנהל ולשלוט באימפריה הרומאית בתקופה קשה! הגישה הסטואית גורסת שעלינו לקבל בשלווה את מה שקורה לנו, בין אם אנו מאמינים באל, בין אם ב"גורל" ובין אם במקריות

גרידא. דברים שאינם בשליטתנו יקרו לנו, ועלינו לקבלם בשלוות נפש. מרקוס אורליוס כתב, שלא משנה כמה רעש ומהומה מייצר העולם מסביבנו, תמיד אנו יכולים לסגת לשלווה הנמצאת במוחנו ולהירגע. ספרים מומלצים בנושא: "מכתבים אל לוקיליוס" (סנקה) ו"הרהורים" של מרקוס אורליוס.

3. הגישה השלישית התפתחה בסוף המאה ה-20 ובתחילת המאה ה-21. היא מורכבת, למעשה, משתי גישות/עקרונות שונים ומשלימים – מגישת ה-Mindfulness ומתנועת ה-SLOW. תנועת ה-SLOW אומרת לנו: "עצרו! האטו את מירוץ החיים המטורף בו אתם נמצאים, זה ניתן, זה אפשרי, זה תלוי בכם". גם בישראל יש כבר משפחות רבות שעברו לחיים לפי עקרונות ה-SLOW. בהשלמה לתנועה זו, גישת ה-Mindfulness אומרת לנו את אותו הדבר, שהבינה מה ה"חתיכה החסרה", כאשר השלימה את עצמה לכדור, והתקדמה כל כך מהר שהיא כבר לא הייתה יכולה ליהנות מהדרך! הגישה אומרת לנו לקחת את הזמן ולהתבונן ביופי של החיים, ביופי של עצמנו, בסקרנות, בפליאה, לראות, לשאול שאלות במקום לתת תשובות מוכנות!

לסיכום, השפע, הקצב והרעש של החיים במאה ה-21 בעולם המערבי מביאים איתם מורכבות ובעייתיות שלא הייתה קיימת בעבר. קצב החיים ה"מוכתב" לנו עשוי לגרום לנו לחיות חיים שלמים ללא חיים של ממש.

אבל, יש מה לעשות בנידון, ניתן לבחור גישת התמודדות שהכי מתאימה לאופיינו, ואולי להתחיל לשלוט בקצב ובאופן החיים שלנו, במקום להיסחף איתם.

שבת של האטה ושלווה לכולם!

טיפת מיתולוגיה / אהוד דור

קִירְקָה

את קִירְקָה המכשפה רוקחת השיקויים, הגדיר הומרוס כיפה ביותר מכל בנות התמותה. יופייה המהפנט משך אליה גברים רבים, אותם הייתה הופכת לבעלי חיים שונים בעזרת שיקויי הקסם שלה.

תשושים ורצוצים נחתו **אודיסאוס** וחייליו על חופי האי של קִירְקָה. אודיסאוס שילח מספר חיילים לסרוק את האי, ובמהלך סיורם נקלעו אנשיו לארמונה של קִירְקָה. קִירְקָה שובת הלב, פיתתה אותם לבוא אל ארמונה כשהיא מציעה להם לשתות משיקויי הקסם שלה. בו במקום הפכו הסיירים לבעלי חיים שונים.

משבוששו חייליו לשוב, יצא אודיסאוס לחפשם. בדרכו פגש את הֶרְמֵס, שליח האלים, וזה הציע לו צרור של עשבים שבכוחם לחסן אותו מפני שיקוייה של קִירְקָה. משהגיע אל ארמונה, יצאה קִירְקָה לקראתו כשהיא מציעה לו משקה קל. להפתעתה, דבר לא קרה לאודיסאוס ובחוכמתה הבינה שלא תוכל לגבור על הגבר יפה התואר הניצב לפניה, והתאהבה בו נואשות. אודיסאוס איים עליה שתשיב לאנשיו את דמותם האנושית, והיא אמנם עשתה זאת. אודיסאוס ואנשיו בילו כשנה בנעימים בארמון המפואר, וכשנפרדו ציידה קִירְקָה את אודיסאוס במספר עצות שעזרו לו בהמשך מסעו.

בימינו ידועה קִירְקָה כאויבת המרה של **וונדר וומן** שלנו.

שבת שלום (עם חיסון לכל צרה)
אהוד דור

אהוד דור, קירקה מקבלת את פני אודיסאוס

המזח, איתי מיכאלי

הננדה רוני, איתי מיכאלי

עמוד האש ועמוד הענן מלווים אותנו גם בימינו. לא נשכח את הסדרה המיתולוגית "עמוד האש" שהוקרנה על צגי הטלוויזיה בתחילת שנות השמונים, ותיארה את תולדות הציונות עד להקמת המדינה.
"כמו עמוד ענן" הוא שיר של עלי מוהר ז"ל:

שיר נבואי קוסמי עליז

מילים: עלי מוהר ויוני רכטר
לחן: יוני רכטר

כמו עמוד ענן, כך תלך לפני העדר
תבין הכל, תדע, לא תאמר מילה אחת
כמו עמוד עשן תעלם בתוך החדר
משהו בך יאמר לך המשך
בדרכך.

כמו שביל החלב שחוצה את השמיים
אתה הולך ישר, לא שם לב לכוכבים
שזוהרים כדי לסנוור את העיניים
משהו בך יאמר לך המשך
בדרכך.

הו, לך ישר
לך לבד,
אל תפחד.
אוהו אוהו או.
אל תכעס,
לך תמים,
לך אחד.

חציית ים סוף, פרסקו מאת אניולו ברונזינו, פאלאצו וקיו, פירנצה

קריעת הים וקריאת כיוון

בני ישראל יוצאים ממצרים בחופזה, בהפתעה ומתקדמים בכל כוחם עד לשפת ים סוף. שם נעשה להם הנס הגדול של קריעת הים: "יד, כא ויט מִשֶׁה אֶת-יָדוֹ, עַל-הַיָּם, וַיּוֹלֶךְ יְהוָה אֶת-הַיָּם בְּרוּחַ קָדִים עֲזָה כַל-הַלַּיְלָה, וַיִּשָּׁם אֶת-הַיָּם לְחָרָבָה; וַיִּבְקְעוּ הַמַּיִם. יד, כב וַיָּבֹאוּ בְּנֵי-יִשְׂרָאֵל בְּתוֹךְ הַיָּם, בַּיַּבָּשָׁה; וְהַמַּיִם לָהֶם חוֹמָה, מִיַּמִּינָם וּמִשְׂמָאלָם. יד, כג וַיִּרְדְּפוּ מִצְרַיִם, וַיָּבֹאוּ אַחֲרֵיהֶם--כָּל סוֹס פָּרְעֹה, רֶכְבּוֹ וּפָרָשָׁיו: אֶל-תּוֹךְ, הַיָּם." "

במסורת שלנו התקבע הביטוי "קשה כקריעת ים סוף", כמשל למשימה שבלתי אפשרי לבצעה. אפילו חז"ל מספרים לנו: "קשה לזווגם כקריעת ים סוף", ומתכוונים לכך, שהשידוך הוא מלאכה מורכבת מאד.

הפרופסור אביגדור שנאן מסביר, שקריעת ים סוף לא הייתה קשה במובן שאנו מכירים. הרי לא היה בה כל קושי – משה נטה את מטהו, והשאר נעשה מעצמו... המושג "קשה" בהקשר זה, פירושו מרשים, המשאיר את חותמו לזמן רב.

אכן, קריעת הים הייתה אירוע מרשים ביותר, וכך גם שידוכים של עלמות לעלמים (וכל השדכנים/שדכניות שעוסקים בכך, יעידו שכל זיווג מוצלח מעורר רושם רב לשדכן וכמובן למשפחה הצעירה).

כך, בהתרוממות הנפש מעוצמת החוויה, יוצאים בני ישראל למסע ארוך ומתיש, אל הארץ המובטחת. את המסע מוביל, כמובן משה. אך מהיכן שואב משה את הידע, הכוח הנפשי והעוז? ההסבר המקראי הוא, כמובן, האל הכל יכול: "יג, כא וַיְהוֶה ה' לְפָנֵיהֶם יוֹמָם בְּעַמּוּד עָנָן, לְנַחֲתָם הַדָּרָךְ, וַלַּיְלָה בְּעַמּוּד אֵשׁ, לְהָאִיר לָהֶם--לְלַכְתָּ, יוֹמָם וְלַיְלָה. יג, כב לֹא-יִמִּישׁ עַמּוּד הָעָנָן, יוֹמָם, וְעַמּוּד הָאֵשׁ, לַיְלָה--לְפָנֵי, הָעָם." "

• הרשות המחוקקת והרשות השופטת כיום, הגיעו אל שפל המדרגה, מבחינת אמון הציבור בהן.
 • הכנסת – בשל השיח הרדוד והבהמי שהשתלט עליה.
 • ובית המשפט (בעיקר העליון) – בשל הדה-לגיטימציה, שעושים עליו נבחרים העם, לא פחות ולא יותר.
 אך בימים ההם, במדבר סיני, הונחו היסודות לקיום מסגרת ארגונית של עם: חוקה, המסבירה בקצרה את "האני מאמין", שעל פיו יש לנהוג. ובנוסף – מערכת של חוקים ותקנות, המסדירים את חיי היום יום העיתידיים של העם בארצו. כל אחד מאיתנו מדקלם (פחות או יותר) את עשרת הדיברות, שהם בעצם החוקה של העם היהודי, ואפילו די מתאימים לימינו:

1. **כִּיב "אֲנֹכִי יְהוָה אֱלֹהֶיךָ, אֲשֶׁר הוֹצֵאתִיךָ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם מִבֵּית עֲבָדִים: לֹא-יְהִי לְךָ אֱלֹהִים אֲחֵרִים, עַל-פָּנָי."** מי שלא מסתדר עם אלוהים, שיחשוב על ערכים רוחניים שחשובים לו, שמנחים אותו בחיים. זה אותו דבר. המסר – לא להתפתות לאלוהים אחרים – לא לסגוד לכסף, לכוח, לכבוד. דיבר שלא פשוט לעמוד בו.
2. **כִּיג "לֹא-תַעֲשֶׂה לְךָ פֶסֶל, וְכָל-תְּמוּנָה, אֲשֶׁר בְּשָׁמַיִם מִמַּעַל, וְאֲשֶׁר בָּאָרֶץ מִתַּחַת--וְאֲשֶׁר בַּמַּיִם, מִתַּחַת לָאָרֶץ."** כִּיד "לֹא-תִשְׁתַּחֲוֶה לָהֶם, וְלֹא תַעֲבֹדֵם." כל מי שמקדש קברי צדיקים, תמונות וקמיעות של גדולים בתורה, ככל שיהיו, וסוגד לרבנים למיניהם – חוטא ליהדות.
3. **כִּו "לֹא תִשָּׂא אֶת-שֵׁם-יְהוָה אֱלֹהֶיךָ, לְשׂוֹא."** כלומר – אל תבוא אלינו בשמו של אלוהים. אינך מייצגו, ואינך שליחו – עוד חטא בלתי נסלח, של העסקונה הדתית.
4. **כִּז "זָכוֹר אֶת-יוֹם הַשַּׁבָּת, לְקַדְּשׁוֹ. כִּח שֵׁשֶׁת יָמִים תַּעֲבֹד, וְעֵשִׂיתָ כָּל-מְלֶאכֶתֶךָ. כִּט וַיֹּסֶם, הַשֶּׁבִיעִי--שַׁבָּת, לַיהוָה אֱלֹהֶיךָ."** השבת היא הערך הסוציאלי, אולי החשוב ביותר, שהעניק העם היהודי לאנושות. אך המצווה היא "זכור". נכון, בספר דברים כתוב "שמור", אך המקור קובע... אין אחד מאיתנו, שלא זוכר את יום השבת, ומתי לשבות ממלאכה? – שכל אחד יחליט בהתאם לאפשרויותיו וטעמו האישי.
5. **כִּיא "כִּבֹּד אֶת-אֲבִיךָ, וְאֶת-אִמְךָ--לְמַעַן, יֵאָרְכוּן יָמֶיךָ, עַל הָאָדָמָה, אֲשֶׁר-יְהוָה אֱלֹהֶיךָ נָתַן לְךָ."** התורה נותנת למצוות כיבוד אב ואם, וקדושת ערכי המשפחה בכלל, חשיבות מיוחדת ולא בכדי: אם נזכור את עלילות ספר בראשית, המתאר את המשפחות של אבות האומה. נבין מדוע הציבה התורה את נושא המשפחה בסדר עדיפויות גבוה.

9-6. **כִּיב "לֹא תִרְצַח, {ס} לֹא תִנָּאֵף; {ס} לֹא תִגְנֹב,** {ס} **לֹא-תַעֲנֶה בְרֵעֶךָ עַד שֶׁקָּר."** כולל כמובן איסור על מרמה, שוחד והפרת אמונים. בפסוק אחד מוזכרים האיסורים, הכל כך ברורים מאליהם..

10. **כִּיג "לֹא תִחַמְדוּ, בֵּית רֵעֶךָ; {ס} לֹא-תִחַמְדוּ אִשְׁתֵּךָ, רֵעֶךָ, וְעַבְדְּךָ וְאִמְתְּךָ וְשׂוֹרְךָ וְחַמְרְךָ, וְכָל, אֲשֶׁר לְרֵעֶךָ."** זהו הדיבר הקשה ביותר. מי מאיתנו יכול שלא לחטוא? לקנא במשהו שאינו שלו? חכמים אומרים שדיבר זה ניתן לנו, כדי שבמבחן עמידה בעשרת הדיברות, לא נצליח לקבל ציון 100, כלומר – להבין ולהפנים, שלעולם לא נהיה מושלמים.

מעמד הר סיני היה אירוע יוצא דופן מבחינת עוצמתו, חשיבותו ומעמדו המיוחד ביהדות. יש המקבלים כל אדם כיהודי, אם הוא רואה עצמו שותף למעמד הר סיני.

לא חשוב היחוס, מי הוריק, מהיכן הגעת. די לנו בזה שאתה חש, כאילו היית שם – בהר סיני, בעת מתן תורה אחרי החוויות הכבירות בקריעת ים סוף ובמעמד הר סיני, יש להתחיל לפרוט את האמירות הגדולות לחוקים, שבאמצעותם ניתן לקיים חברה.

ומי ידאג להפעלת החוקים?

בעצת יתרו (כהן מדיין, חותנו של משה), משה ממנה באופן היררכי שופטים

(שרי אלפים, שרי מאות, שרי חמישים ושרי עשרות), כדי שהעומס המשפטי לא ייפול רק עליו. הנה עוד משהו שאנו לומדים – להאציל סמכויות.

אף אחד לא יכול לבצע את כל המשימות בעצמו (אפילו אם הוא רוצה לעצמו את כל הקרדיט). צריך לדעת לחלק את הסמכויות, את האחריות וגם את הכבוד. לכן, כדאי לטוענים לכתר בימים אלה – לקחת זאת בחשבון.

■ שבת שלום!

תמונות שצולמו ע"י פלורה גנץ "במתקנים".
 בבקשה שמרו על המקום נקי, והקפידו לזרוק את האשפה –
 לפחי האשפה הירוקים שעל-יד המתקנים.

תודה!

מזל טוב!
 ליותם דינור
 ליום הולדתו ה-50

מזל טוב!
 לחיים ברקאי (בטט)
 ליום הולדתו ה-90

10 שאלות ותשובות עם נחשון שחם

גיל: 54. מצב משפחתי: נשוי מזה 19 שנה ללנה. אבא של יוני (בן 16 וחצי), אלי (בת 14) והתאומות רותי ושרי (בנות 4 וחצי). מגדלים גם כלב בשם מסי. **מקצוע:** בשנתיים וחצי האחרונות, אני עובד במב"א. כיום ראש לשני מדורים – מדור אורך ומדור נפח. יש לי תואר בסוציולוגיה, אנתרופולוגיה ולימודי ארץ ישראל + חוג לחינוך. בעבר הגדרתי את עצמי כמכונאי ומחנך. שנים, רבות עבדתי כאיש תחזוקה בפלסטופיל ובמקביל חונכתי בפנימיית "שומריה" ושנה אחת ניהלתי אותה. בתחילת שנות האלפיים, הייתי במשך 4 שנים מזכיר הקבוץ. למדתי גם טיפול בלקויות למידה, בשיטת רביב ולתקופת מה, הייתה לי קליניקה משלי בקבוץ. כמו-כן, ריכזתי במשך 5 שנים את אגף הבריאות.

מש"קית ה"חוויה", שהנחתה את החידון – בת של יורם טהרלב. זה היה פרס מאוד מפתה והפספוס הוא, שהטיוול לא התקיים. אני עוד מחכה שהמש"קית, שהייתה אז מאוד יפה, תממש את הבטחתה...

7 משהו שאתה שואף להגשים בעתיד?

לכתוב ספר. אני אוהב לכתוב סיפורים קצרים. בעבר כתבתי לעיתון "במה" של צעירי הקבוץ, מספר סיפורים על דמויות קיבוציות. הרצון שלי הוא לכתוב ספר עם מבט עליו ועל הקבוץ. כרגע זה רק בראש שלי ואין משהו ראשוני כתוב. חשוב לי באמצעות ספר שכזה, לתאר תקופה חד-פעמית של קבוץ על הדמויות המאוד מיוחדות שחיו בו. אני אוהב לכתוב ומאמין, שיש בכתיבה גם משהו מהבראת הנפש ואפשרות לסגור אצלי דברים מהעבר שעדיין נותרו פתוחים.

8 ספר משהו שלא יודעים עליך.

אני משתייך לחבורה של כ-10 עד 15 (תלוי באיזה יום) חברים טובים מאוד מהמילואים המשותפים שלנו, לאורך שנים רבות. יש לנו מסורת, כל כמה חודשים לעשות טיול לילה רגלי סביב נושא מסוים. רק אותה קבוצה, ללא בנות הזוג או נספחים אחרים. אני אחראי על הכנת הטיולים בצפון. בין הטיולים שארגנתי היה טיול סביב נושא המושבות הגרמניות (הטמפלרים) בארץ ישראל, טיול "בחזרה לשנת תש"ח" בין משמר העמק לג'וערה והזורע, וכדומה. זוהי הנאה גדולה, הן בשל החברה המיוחדת והן בזכות קיום הטיול דווקא בשעות הלילה. ואולי גם לא יודעים, באותו הקשר, שעדיין אותה חבורה, ואני בתוכה, עושים בהתנדבות מילואים קרביים בגדס"ר צנחנים. אני לרוב, כנהג של האמר מבצע. ובעצם למה להפסיק? מסיירים ברחבי הארץ עם חברה, שטוב לי איתם.

9 תכונה אחת בך, שהיית שמח להיפרד ממנה.

בררנות באוכל ועצלנות בספורט. אני מרגיש, שאני לא עושה מספיק לטובת הבריאות שלי ונוטה לאכול ללא כל בקרה וגם אם רוצה לצאת לרכב על אופניים או לרוץ, לרוב זה נשאר בגדר רצון בלבד. לאחרונה לקחתי לעצמי משימה, לשפר את איכות חיי ולאכול יותר בריא ולעשות יותר ספורט. אני נעזר במשימה בעצות והדרכה, שמקבל מבני הספורטאי ומאשתי הרופאה, שעוסקת הרבה בתזונה.

10 משהו שמטריד אותך ומשהו שאתה אוהב בהזורע?

מפריע: מפריע לי שהקבוץ בנוי הפוך... כשאני נוסע בבוקר לעבודה השמש בעיניים וכשחוזר היא שוב מולי ואני כל הזמן מסתנווה. ויותר ברצינות: יש לי בעיה עם העובדה, שכאשר יש ביקורת על מישהו, קשה במציאות הקיבוצית שלנו לומר אותה. הקיברה מייצרת סוג של זהירות יתר, במגע עם חברים בקבוץ. כל הזמן צריך לחשב מה לומר ולמי.

אוהב: אוהב את העובדה, שיש בקבוץ הרבה מקומות עבודה ושניתן לעבור ממקום אחד לשני ולא לבלות את כל החיים באותו מקום עבודה. באופן אישי, החלפתי כבר מקומות עבודה ותפקידים ותמיד הניתתי, גם מהמקום בו הייתי, אבל גם מהמעבר למקום חדש.

תודה לנחשון שחם על גילוי הלב והנכונות לחשוף מעט מעצמו לכולנו. להתראות בעיתון הבא עם "גיבור" או "גיבורה" נוספים שמוכנים לחשוף בפנינו מעט מרחשי, ההרורי וסודות ליבם. ובינתיים, תחשבו מה אתם הייתם עונים.

1 זיכרון מעניין מהילדות?

בגיל 6 ראיתי פעם ראשונה, צניחה אמיתית ממטוס נורד. האח של אבא שלי, נדב ז"ל, צנח בחוף פלמחים ואני הצטרפתי לסבים ולדודות שלי, כדי להיות שותף לחוויה. אני זוכר שעמדנו ממש קרוב והצנחנים צנחו כמעט עלינו. הדוד שלי זרק לאוויר גליל נייר טואלט, כדי שנצליח לזהות אותו. שנים רבות לאחר האירוע, הייתה תלויה על הקיר בבית הוריי, תמונה שציירתי עם צנחנים בעקבות האירוע. מי יודע – אולי שם התחיל הרומן שלי עם הצנחנים, דבר שהוביל אותי לימים, בהמשך להוריי, להתגייס לסירת צנחנים.

2 מה הדבר האחרון שחיפשת ב'גוגל'?

שירים של ליאור יוני שנפטר לאחרונה. אני נוהג בכל ערב, להרדים את בנותיי עם סיפור לילה, שאני ממציא ועם שירים עבריים ישנים. כשליאור יוני נפטר, חיפשתי שירים שלו. השמעתי להם את "בדומיה" [מתאים להרדמות]. בתי רותי הכי אוהבת את השיר "רותי" (לי כל גל נושא מזכרת) ויודעת את כל המילים בעל-פה. שרי אוהבת את "שרה שרה שיר שמח".

3 מהו התחביב הכי משמעותי שלך כיום?

להיות עם הבנות שלי. מאוד נהנה לחוות הורות מבוגרת. ומה חוץ מזה? **קסמים.** אני קוסם חובב. ירשתי מאבא שלי את התחביב הזה ואוהב באירועים שונים ובייחוד לפני ילדים לעשות קסמים, הן כאלו של אחיזת עיניים וגם כאלו של קריאת מחשבות.

4 מהו החטא הקטן שלך ("גילטי-פלד'ר")?

קוּבְיָאק. אוהב לשתות קוּבְיָאק טוב, בארוחות או סתם בשעות הערב. שותה מדי פעם, לא כל יום, ולא משתכר. מאוד נהנה מזה. שותה יחד עם לנה, שמעדיפה על פני הקוּבְיָאק לשתות יין. בנוסף, אני נפגש לעיתים קרובות עם צפדיה (זכר לימים עברו של שכנות טובה) ואז זה תמיד מלווה בשתיית ערק. בזכות שחר מרץ, יש עכשיו בכל-בו משקאות אלכוהוליים טובים ולא צריך להרחיק עד לדיוטי-פרי.

5 אם היו נותנים לך שעה – היכן בעולם היית רוצה להיות?

אם רק שעה – אז הייתי רוצה לבקר בבסיס הצבאי הסודי, שליד הזורע... נראה לי מדהים, שילדנו יש כל כך הרבה שנים בסיס ושאיף אחד לא יודע, מה יש בתוכו.

ואם יותר משעה – יש לי חלום לנסוע עם לנה [לנה מדגישה שזה חלום של נחשון ולא שלה] ברכבת הטראנס-סיבירית, במשך שבוע ממוסקבה ועד לתחנת הרכבת האחרונה ברוסיה והכי מזרחית, בוולדיווסטוק – העיר בה משפחתה של לנה גרה.

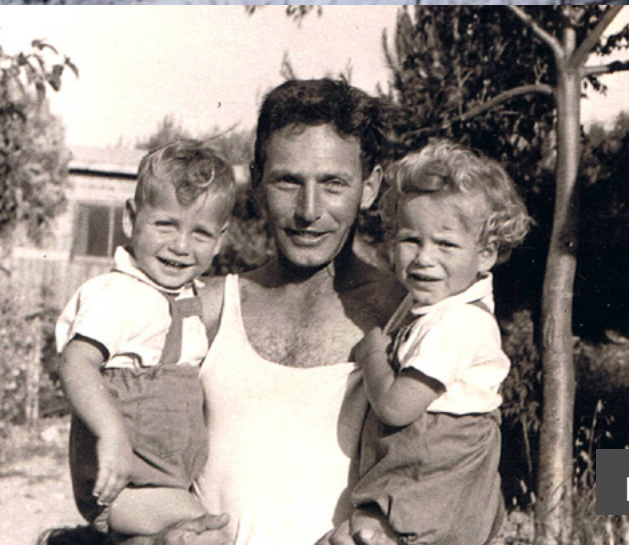
6 מהו הפספוס שלך?

בשנות ה-90, למי שעוד זוכר, הייתה בטלוויזיה תכנית בשם "המבצר", במסגרתה קבוצות מישראל נסעו לאיזה מבצר מבודד בצרפת והשתתפו שם בתחרות של משימות קבוצתיות אתגריות. בתהליך של מיון לתוכנית, נבחרתי להשתתף בקבוצה של גלי צה"ל, ומשום שכנראה הצטיינתי במבחנים, נבחרתי להיות קפטן הקבוצה. בסוף לא נסענו לתחרות ונשארתי מאוד מאוכזב.

היה לי גם סוג של פספוס בתכניות בתחום הטרוויזיה, תחום מאוד אוהב עליי, כאשר השתתפתי בתכנית "מי רוצה להיות מיליונר" וב"אחד נגד 100", בהם כמעט נגעתי בכסף, אבל רק כמעט... פספוס נוסף היה לי, בחידון ידע בצבא, בהשתתפות כ-100 חיילי הפלוגה שלי. שם דווקא כן ניצחתי וזכיתי בפרס... לצאת לטיול עם

יום המשפחה שמח!

התמונות באדיבות הארכיון